

Nr 3.

Av herr **Lithander m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående extra krigstidstillägg för senare halvåret av 1918 och tills vidare under år 1919 åt befattningshavare i statens tjänst.*

I 14 § av Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse den 22 mars 1918 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst stadgas, att avlöning från allmänna indragningsstaten utan tjänstgöringsskyldighet icke medför någon rätt till krigstidstillägg eller krigstidshjälp.

I följd härav har icke något krigstidstillägg i år utgått till de kronofogdar, som från och med år 1918 överförts på indragningsstat på grund av den under år 1917 beslutade omorganisationen av fögderiförvaltningen i annan mån än för den tid av året, de varit i tjänst.

Vid närmare eftertanke torde man finna, att detta icke är med rätt och billighet överensstämmande. Kronofogdarna hava nämligen mot sin vilja genom statsmakternas beslut tvingats frånträda sina tjänster och böra i följd därav vara berättigade att även efter tjänsternas frånträdande åtnjuta samma förmåner, som skulle tillkommit dem, därest de varit i tjänst. Denna princip har tillämpats vid bestämmande av den till dem utgående avlöningen från indragningsstaten och borde även rättvisligen tillämpas i fråga om deras rätt till krigstidstillägg och krigstidshjälp.

Häremot torde invändas, att kronofogdarna, såsom varande tjänstfria, böra kunna bereda sig tillfälle till arbetsförtjänst å andra områden till fyllande av deras levnadsbehov, och det må villigt erkännas, att sådana möjligheter förefinnas beträffande en mindre del av dem. För den största delen möta dock stora svårigheter att skaffa sig nya arbetstillfällen, på grund av *dels* den omständigheten att deras föregående verksamhet oftast varit helt inriktad på skötseln av de med tjänsten förenade göromålen, *samt dels* i synnerhet att de i allmänhet befinna sig i den jämförelsevis

höga åldern mellan 55—65 år. Härtill kommer att kronofogdarna enligt 1917 års riksdagsbeslut ålagts skyldighet att jämväl under 1918, beträffande sina förutvarande tjänstgöringsområden, utföra de göromål, som vederbörande länsstyrelser kunde finna erforderliga för genomförande av fögderiförvaltningens omorganisation. En del kronofogdar ha på grund härav hållits i tjänst under viss del av året, varjämte de samtliga i början av året varit sysselsatta med avslutandet av vid årsskiftet ännu icke slutbehandlade ärenden, allt omständigheter som ju uppenbarligen verkat hindrande i fråga om möjligheten för dem att skaffa sig annat arbete.

Det förtjänar även anmärkas, att de avlöningar, som nu utgå från allmänna indragningsstaten till kronofogdarna, grunda sig på en löne-reglering av så tidigt datum som år 1878, då penningvärdet var avsevärt högre än närmast före kristidens inbrott.

På grund av de nu framlagda synpunkterna ha vi kommit till den uppfattningen, att en orättvisa vederfarits kronofogdarna, då de uteslutits från rätten till krigstidstillägg och krigstidshjälp.

Då den för innevarande urtima riksdag framlagda kungl. propositionen nr 1 om extra krigstidstillägg för senare halvåret av år 1918 och vidare under år 1919 åt befattningshavare i statens tjänst ansluter sig till lagtima riksdagens beslut om krigstidstillägg och krigstidshjälp och i följd därav uteslutit kronofogdarna från åtnjutande av det extra krigstillägget, få vi, i syfte att åvägabringa åtminstone någon gottgörelse för den antydda orättvisan, i den mån sådant kan ske i samband med nämnda kungl. proposition, härmed hemställa,

att riksdagen ville besluta sådan ändring i kungl. propositionen nr 1 till nu pågående urtima riksdag, att de å allmänna indragningsstaten uppförda kronofogdarna måtte bliva delaktiga av det extra krigstidstillägg, propositionen avser.

Stockholm den 6 november 1918.

Edvard Lithander.

Cornelius Olsson.

Axel Sundberg.

Axel Bökelund.